

I. Országgyűlés
Közbeszerzési Hatóság

A – 2015. október 31-ig hatályos – Kbt. 172. §-ának (1) bekezdése értelmében a Közbeszerzési Hatóság feladata, hogy a közérdeket, az ajánlatkérők és ajánlattevők érdekeit figyelembe véve, hatékonyan közreműködjön a közbeszerzési politika alakításában, a jogszerű közbeszerzési magatartások kialakításában és elterjesztésében, elősegítve a közpénzek nyilvános és átlátható módon történő elköltését. E feladat konkrét tartalmát a szóban forgó 172. § (2) bekezdés a) és b) pontja rögzíti, amikor kimondja, hogy a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Közbeszerzések Tanácsa figyelemmel kíséri a törvény szabályainak érvényesülését, kezdeményezi az arra jogosultnál a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályok megalkotását, módosítását, illetőleg véleményezi a közbeszerzésekkel és a Tanács működésével kapcsolatos jogszabálytervezeteket, valamint jogszabály-koncepciókat.

Intézmény név: Közbeszerzési Hatóság
Törzskönyvi azonosító: 329190
www.kozbeszerzes.hu

Jogszabályi környezet változása és a Közbeszerzési Hatóság által ellátott feladatok összefoglalása

2015. november 1-jén új közbeszerzési szabályozás lépett életbe a közbeszerzésekről szóló 2015. évi XLIII. törvénnyel és annak végrehajtási rendeleteivel.

A Közbeszerzési Hatóság 2015-ben is gondoskodott a Kbt. által előírt kötelezettségeinek ellátásáról, miközben számos önként vállalt feladatot is megoldott.

A Hatóság elnöke 2015-ben is rendszeresen adott írásbeli véleményt a beérkezett állásfoglalás-kérésekre a Kbt. és végrehajtási rendeletei értelmezésével kapcsolatban. Változatlanul lehetőséget biztosítottunk a szóbeli konzultációra, így minden hét hétfő és szerda délután a jogalkalmazók telefonon kérhetnek segítséget a jogi tanácsadóinktól. A Közbeszerzési Hatóság 2015-ben is számos közérdekű bejelentést kezelt.

A régi Kbt. 172. § (2) bekezdésének l) pontja és a Kbt. 187. § (2) bekezdés j) pontja alapján a Hatóság keretében működő Tanács feladata a közbeszerzési szerződések módosítása jogszerűségének figyelemmel kísérése, és 2015. november 1-jétől hatósági ellenőrzés keretében a szerződések teljesítésének ellenőrzése.

A régi Kbt. 172. §-a (2) bekezdésének ec) alpontja alapján a Hatóság keretében működő Tanács vezette a hivatalos közbeszerzési tanácsadók névjegyzékét, amely feladatot a Hatóság 2015. november 1-jétől a megváltozott jogszabályi környezetnek megfelelően látta el.

Az új Kbt. a hivatalos közbeszerzési tanácsadói jogintézményt megszüntette, helyette a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói jogintézményt vezette be, a Hatóság korábbi, a tanácsadói névjegyzékkel kapcsolatos feladatait a szaktanácsadókra nézve pedig lényegében változatlanul hagyva.

A 2015. november 2-án hatályba lépett felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók előzetes regisztrációjáról szóló 46/2015 (XI. 2.) MvM rendelet azonban a Hatóság Kbt.-ben szabályozott feladatát elvonta – a Hatóság a jogszabályra vonatkozó javaslatainak,

észrevételeinek figyelmen kívül hagyásával – úgy, hogy a feladatot a Hatóság és a Miniszterelnökség között, bürokrácianövelő módon osztotta meg.

A Hatóság névjegyzék vezetésével kapcsolatos hatósági jogköre a Miniszterelnökséghez került, így a Hatóság a kérelmek elbírálásában nem vesz részt, feladata pusztán a névjegyzék internetes publikálása.

A Hatóság minden ésszerű megoldást támogat a jegyzék vezetésével kapcsolatban és kész a Kormánnyal együttműködni, de olyan változtatásokat, amelyek feladatelvonással járnak egy Országgyűlés alá rendelt autonóm szervtől, nem tartunk támogathatónak.

A régi Kbt. 172. §-a (2) bekezdésének o) pontja és a Kbt. 187. § (2) bekezdés n) pontja a Hatóság keretében működő Tanács feladataként nevesíti a nemzetközi kapcsolatok ápolását, melynek a Hatóság 2015-ben is eleget tett.

A lefolytatott közbeszerzési eljárások jellemzői

2015-ben az ajánlatkérők 14 127 eredményes közbeszerzési eljárást folytattak le, ez 0,5%-kal alacsonyabb a 2014. évinél. Az értéket tekintve csökkenés tapasztalható: az 1 931,6 milliárd forintos közbeszerzési összérték 9,6%-kal marad el a korábbi évben mért 2 135,9 milliárd forinttól. Ugyanakkor a 2015. évi összérték – a csökkenés ellenére is – a harmadik legmagasabb összeg a közbeszerzések magyarországi történetében.

A részben Európai uniós forrásokból finanszírozott eljárások súlya – mind számukban, mind értékükben – visszaesett. Az ajánlatkérők az eljárások értékének 51,7%-át építési beruházásokra fordították. Az EU-s támogatással megvalósult eljárások arányának csökkenésében nyilvánvaló szerepet játszott a 2007-2013. uniós költségvetési ciklus kifutása.

A közbeszerzések tárgyát vizsgálva megállapítható, hogy az eljárások lényegében egyenlő arányban oszlottak meg három csoport, az építési beruházások, a szolgáltatások és az árubeszerzés között (a koncessziók kivételével). A legnagyobb realizált összérték ugyanakkor a korábban is listavezető építési beruházások esetében figyelhető meg.

A korábbi évekhez hasonlóan a regionális/helyi szintű ajánlatkérők folytatták le a legtöbb eljárást (41,8%). Így nem véletlen, hogy a Közbeszerzési Hatóság az első stratégiai együttműködési megállapodást az összes önkormányzati szövetséget képviselő Megyei Jogú Városok Szövetségével kötötte meg.

A mikro-, kis és középvállalkozások az eljárások 83,6%-át nyerték el 2015-ben, ami lényegében megegyezik a korábbi évi aránnyal (84,0%). Az értéket tekintve ugyanakkor a kkv-k teljesítményének számottevő javulásáról beszélhetünk: részesedésük az eljárások összértékéből a 2014. évi 40,7 %-ról 51,3%-ra nőtt. A kkv-k által az értékben 2015-ben elért arány 12 év óta nem látott kimagasló javulást mutat.

A közösségi értékhatárok felett – az előző évhez hasonlóan – a nyílt volt a leggyakrabban alkalmazott eljárástípus (64,1%), és ezzel realizálták az összérték döntő többségét is (52,5%). A nemzeti eljárásrendben a Kbt. 122/A. § szerinti eljárástípus dominált mind a darabszámot (62,7%), mind az értéket tekintve (38,1%).

Az eredményes közbeszerzési eljárások többségét (85,8%-át) kizárólag a legalacsonyabb ár alapján ítélték oda.

A magyar közbeszerzési piacon tapasztalható versenyhelyzetre jellemző adat, hogy 2015-ben az egy eredményes eljárásrészre jutó ajánlatok átlagos száma 2,9 volt, ami kismértékű javulást jelent a 2014. évi 2,5-ös átlaghoz képest.

A közbeszerzéseket az ajánlatkérők címe szerint vizsgálva megállapítható, hogy a közbeszerzések 56,6%-a Budapesten realizálódott.

A Közbeszerzési Döntőbizottság tevékenységének és a jogorvoslati ügyek főbb tapasztalatainak összefoglalása

A Közbeszerzési Hatóság, mint autonóm államigazgatási szerv keretében működő közbeszerzési jogorvoslati fórumként a Döntőbizottság megfelel az Európai Unió irányelveiben a jogorvoslati rendszerrel szemben támasztott kritériumoknak, így a függetlenség alapvető követelményének is. A Döntőbizottság szervezeti függetlenségén túli további garancia az is, hogy a közbeszerzési biztosok döntéshozataluk során függetlenek, a jogszabályok alapján meggyőződésüknek megfelelően döntenek, döntéseik meghozatalával kapcsolatban nem befolyásolhatók és nem utasíthatók.

A Döntőbizottság döntéseit az ügyfelek jogainak biztosítása mellett kontradiktórius eljárásban hozza meg, tevékenységét nyilvánosan és átláthatóan végzi, döntéseit közzéteszi, azok megismerhetők nem csak a konkrét ügy érintettjei, hanem a közbeszerzési piac valamennyi szereplője számára is.

A Döntőbizottság előtt 2015-ben 951 jogorvoslati eljárás indult, amely a 2014. évi jogorvoslati eljárások számához képest szerény, 3,5%-os csökkenést mutat.

A Döntőbizottság eljárása megfelel a gyors és hatékony jogorvoslat követelményének is. A jogorvoslati rendszerekhez és a hazai jogorvoslati időtartamokhoz képest a Döntőbizottság a döntéseit rövid eljárási határidők mellett hozza meg. Az elmúlt év adatai szerint a Döntőbizottság átlagosan 24 nap alatt hozta meg a döntéseit, amely mutató kiválónak számít a magyar közigazgatásban. Azon vagyunk, hogy fokozzuk a szakszerű gyorsaságot.

A beszámolási időszakban lefolytatott összes jogorvoslati eljárás közül 263 esetben állapított meg a Döntőbizottság jogsértést, amely az érdemi döntések 57,3%-a.

A Döntőbizottság az érdemi döntéseiben összesen 120 esetben semmisítette meg az ajánlatkérők jogsértő döntéseit.

A Döntőbizottság a jogsértőkkel szemben a 2015. évben 107.643.400.-Ft bírságot szabott ki, amely a központi költségvetés bevételeit gyarapította.

A Döntőbizottság elnöke 2015. október 31. napjáig törvényességi ellenőrzési jogkört gyakorolt a hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárásoknál, ezen időpontig az ajánlatkérők 996 esetben tájékoztatták arról a Döntőbizottság elnökét, hogy hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljárást indítottak. A Döntőbizottság elnöke 44 esetben indított hivatalból jogorvoslati eljárást ezen eljárásokkal szemben. A jogorvoslati

eljárások eredményeként 14 esetben került sor jogsértés megállapítására, illetve további jogkövetkezmények alkalmazására, amely az érdemben elbírált 20 ügy 70%-a.

2015-ben kezdeményezett 951 jogorvoslati eljárás közül a jogviták 68,4%-a, 651 ügy véglegesen befejeződött a Döntőbizottság döntésének meghozatalával.

A Döntőbizottság egyfokú közigazgatási eljárásban meghozott döntései bíróság által felülvizsgálhatók. 2015-ben 300 esetben kérték a felek a Döntőbizottság döntéseinek a felülvizsgálatát, ez azt jelenti, hogy az ügyek 31,5%-át támadták meg bíróság előtt. Ez a megtámadási arány alacsonyabb az előző évhez képest. Kiemelendő, hogy a jogsértést megállapító határozatok elleni bírósági felülvizsgálati arány mindössze 14,8%, amely az eddigi legalacsonyabb. A bírósági felülvizsgálatok több évi eredményét áttekintve az a következtetés vonható le, hogy a bíróságok túlnyomó részben jogszerűnek találják a Döntőbizottság határozatait, a 2015. évi pernyertességi arány 83,7%, s ez az érték 10%-kal kedvezőbb az előző évhez képest.

Ezen adatok is egyértelműen igazolják, hogy a Döntőbizottság jogorvoslati tevékenysége gyors és magas színvonalú.

Az előirányzatok alakulása

A Hatóság 2015-ben 2 512,3 millió forint saját bevételből, 141,1 millió forint költségvetési támogatásból, valamint a 2015. évben jóváhagyott, 2014. évi 1 708,3 millió forint pénzmaradványból gazdálkodott.

Megnevezés	2014. évi tény	2015. évi eredeti előirányzat	2015. évi törvényi módosított előirányzat	2015. évi módosított előirányzat	2015. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	millió forintban, egy tizedessel					% -ban	
Kiadás	3 036,7	2 284,7	2 284,7	4 224,6	2 579,2	84,9	61,1
ebből: személyi juttatás	636,2	665,5	665,5	670,1	581,3	91,4	86,7
Bevétel	2 406,6	2 144,7	2 144,7	2 375,2	2 512,3	104,4	105,8
Támogatás	141,2	140,0	140,0	141,1	141,1	99,9	100,0
Előirányzat-maradvány	1 708,3	-	-	1 708,3	1 782,5	104,3	104,3
Létszám (fő)	87	102	-	102	86	98,9	84,3

millió forintban egy tizedessel fő					
Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás	Létszám engedélyezett (fő)
2014. évi C. törvény szerinti előirányzat	2 284,7	2 144,7	140,0	665,5	102
Módosítások jogcímenként *					
- 2014. évi költségvetési kötelezettség vállalással terhelt maradvány 1519/2015. (VII.27.) Korm. határozat	306,5	306,5		3,7	
- 2014. évi szabad maradvány	1 401,8	1 401,8			
- Bérkompenzáció a 349/2014. (XII.29.) és 1206/2015. (IV.9.) Korm. határozatok alapján	1,1		1,1	0,9	
- 2014. évi hibajavítás (ÁSZ által feltárt könyvelési hiba)	231,6	231,6			
- Áht. 30.§ (3) költségvetési bevételek tervezettől történő elmaradása miatti előirányzat csökkentés	-1,1	-1,1			
2015. évi módosított előirányzat	4 224,6	4 083,5	141,1	670,1	102

Intézmény

A Hatóság 2015-ben 2 512,3 millió forint saját bevételből, 141,1 millió forint költségvetési támogatásból, valamint a 2015. évben jóváhagyott, 2014. évi 1 700,1 millió forint pénzmaradványból gazdálkodott.

Megnevezés	2014. évi tény	2015. évi eredeti előirányzat	2015. évi törvényi módosított előirányzat	2015. évi módosított előirányzat	2015. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	millió forintban, egy tizedessel					%-ban	
Kiadás	3 028,5	2 284,7	2 284,7	4 216,4	2 579,2	85,2	61,2
ebből: személyi juttatás	636,2	665,5	665,5	670,1	581,3	91,4	86,7
Bevétel	2 406,6	2 144,7	2 144,7	2 375,2	2 512,3	104,4	105,8
Támogatás	133,0	140,0	140,0	141,1	141,1	106,1	100,0
Előirányzat-maradvány	1 700,1	0	-	1 700,1	1 774,3	104,4	104,4
Létszám (fő)	87	102	-	102	86	98,9	84,3

millió forintban egy tizedessel fő

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás	Létszám engedélyezett (fő)
2014. évi C. törvény szerinti előirányzat	2 284,7	2 144,7	140,0	665,5	102
Módosítások jogcímenként *					
- 2014. évi költségvetési kötelezettség vállalással terhelt maradvány 1519/2015. (VII.27.) Korm. határozat	306,5	306,5		3,7	
- 2014. évi szabad maradvány	1 393,6	1 393,6			
- Bérkompenzáció a 349/2014. (XII.29.) és 1206/2015. (IV.9.) Korm. határozatok alapján	1,1		1,1	0,9	
- 2014. évi hibajavítás (ÁSZ által feltárt könyvelési hiba)	231,6	231,6			
- Áht. 30.§ (3) költségvetési bevételek tervezettől történő elmaradása miatti előirányzat csökkentés	-1,1	-1,1			
2015. évi módosított előirányzat	4 216,4	4 075,3	141,1	670,1	102

Bevételek alakulása

A saját bevételek hirdetményellenőrzési- és közzétételi díjakból, a döntőbizottsági eljáráshoz, a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékbe vételéhez és a hivatalos közbeszerzési tanácsadók névjegyzékbe vételéhez kapcsolódó igazgatási szolgáltatási díjból tevődtek össze, melyet kizárólag az alaptevékenység finanszírozására fordítottunk. Az állami támogatás aránya a saját bevételekhez viszonyítva 5,6%. A bevételek között meghatározók a közhatalmi bevételek, amelyek 2015-ben az előző évihez viszonyítva mindössze 17%-kal bővültek, ebben jelentős szerepet játszott az új Kbt. novemberi hatálybalépése miatti hirdetmény szám bővülése. A bevételek alakulása a közbeszerzési hirdetmények mennyisége függvényében változik, ezért változásából következtetéseket nem célszerű levonni.

A Hatóság 2015. évi költségvetésének módosítására, a pénzmaradvány igénybevétele, valamint a költségvetés végrehajtása során felmerült igényeknek megfelelően belső átcsoportosítás miatt került sor.

Személyi juttatások

A Hatóság létszáma 2015-ben eredeti előirányzatként 102 fő volt, amely létszám-előirányzat év közben nem változott. A megbízási szerződéssel és részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók figyelembe vételével 2015. év végére a munkajogi létszám 91 fő volt, 86 fő foglalkoztatott mellett. A személyi juttatások előirányzatán jelentkező jelentős megtakarítás annak a következménye, hogy 2015. november 20-áig 3 vezető álláshely betöltetlen volt.

Előirányzat-maradvány

A 2015. évi elszámolásban a Hatóság 1 774,3 millió forint előirányzat-maradványt mutatott ki, amelyből 377,7 millió forint kötelezettségvállalással terhelt, a szabad maradvány 1 396,6 millió forint.

A 2015. november 1.-én hatályba lépett új Kbt. és a hozzákapcsolódó végrehajtási rendeletek a korábbi szabályozáshoz képest jelentősen befolyásolják, csökkentik a Közbeszerzési Hatóság bevételeit, mind a hirdetmények ellenőrzése, mind a jogorvoslati kérelmek esetében. Előzetesen 900 millió forint bevétel kiesést prognosztizáltunk, amelyből a hirdetmények ellenőrzési díja mintegy 700 millió forintot tesz ki.

A Hatóság a törvényi változásra gyorsan reagált. Az NGM költségvetésért felelős államtitkárához fordultunk - sikerrel – annak érdekében, hogy a kieső bevételek pótlására hagyják vissza a 2015. évi szabad maradványt. A már 2015. évben megkezdett költségcsökkentő intézkedések eredményeként a Hatóság által bérelt iroda bérleti díját sikerült 20%-al csökkenteni 2016. június 1.-től, ami piaci viszonylatban is jelentős megtakarításnak számít.

Fejezeti kezelésű előirányzatok Fejezeti tartalék

A 2013. évben fejezeti tartalékot kellett létrehozni, amely a Hatóságnál 8,2 millió forint volt. A Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló 2013. évi CCXXX. törvény a fejezeti tartalék mértékét szintén 8,2 millió forintban állapította meg. Az Országgyűlés a fejezeti tartalék felhasználását 2014. évben nem engedélyezte, a tartalék teljes összege kötelezettségvállalással nem terhelt előirányzat-maradványként került kimutatásra. 2015. évben 8,2 millió forint fejezeti tartalék szerepel kötelezettségvállalással nem terhelt maradványként.

Megnevezés	2014. évi tény	2015. évi eredeti előirányzat	2015. évi törvényi módosított előirányzat	2015. évi módosított előirányzat	2015. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	millió forintban, egy tizedessel					% -ban	
Kiadás	8,2	-	-	8,2	-	-	-
Támogatás	8,2	-	-	-	-	-	-
Előirányzat-maradvány	8,2	-	-	8,2	8,2	-	100,0

Megnevezés	millió forintban egy tizedessel				fő
	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás	Létszám engedélyezett
2013. évi CCXXX. törvény szerinti előirányzat					
Módosítások jogcímenként					
- előirányzat maradvány igénybevétele		8,2			
2015. évi módosított előirányzat	8,2	8,2			

Budapest, 2016. augusztus „*h.*”

Rigó Csaba Balázs
elnök

